

CARTES DE PROP

Sant Jordi era una festa

Enric Sòria

Divendres passat, els editors de Catalunya van respirar alleujats perquè la festa de sant Jordi havia sigut un èxit. Com cada any, una gentada es va acostar a les parades de llibres i de roses i en van comprar a manta. Finalment, les xifres de venda van igualar les de fa un any. Un dia abans, les perspectives pareixien més ominoses. Els meteoròlegs havien advertit que divendres probablement plouria, i ja se sap que, com diuen al meu poble: "carrer banyat, calaix eixut". No va ser així. En realitat va fer un d'aquells dies lleganyosos, però sense aigua, que si no conviden a fer volts pel carrer, tampoc ho dificulten. I la gent, que en aquesta part del món és ben disciplinada, va acabar animant-se i va complir amb el ritual llibreter d'una manera més que satisfactòria.

Però l'aprensó dels editors no es limitava a les previstes adversitats atmosfèriques. Els preocupava l'efecte de la crisi econòmica sobre la propensió dispendiosa del seu públic. Els llibres, a fi de comptes, no són articles de primera necessitat, i feia por que la gent se'ls estalviara. Per sort, de moment no és així. Per alguna raó que els economistes haurien d'aclarir, la indústria del llibre a penes pateix la crisi. Un tercer motiu de preocupació, entre els més previsors, era el possible impacte (negatiu) de la nova tecnologia del llibre digital en les vendes. Al cap i a la fi, un jove editor amb aficions endevinaires, Ernest Folch, ha vaticinat que els llibres en paper s'hauran acabat el 2014, que és com qui diu després-demà. Si la data de caducitat d'aquest producte està tan pròxima, hi ha-

via dret a pensar que els primers símptomes es poden manifestar ara mateix.

També aquest temor s'ha revelat prematur. No tinc cap dubte que el llibre digital té un gran futur al davant, però no crec que liquide els llibres impresos en dos dies, com el dvd no ha acabat amb els cinemes ni el cinema amb el teatre, o com la impremta no acabà amb els manuscrits. Encara hi ha qui escriu notes a mà, de tant en tant, perquè és senzill i pràctic, i les coses senzilles i pràctiques tenen prou possibilitats de perdurar. Un llibre ben editat no solament és un artefacte de maneig senzill i pràctic. A més, és un objecte bell, i els qui s'estimen els llibres saben apreciar aquesta qualitat. I els qui no se'ls esti-

només n'hi havia una que fóra una traducció —del castellà: un llibre de títol molt llarg d'Albert Espinosa—. La resta eren originals de casa. Obria la llista *Se sabrà tot*, de Xavier Bosch, un relat en clau que té la curiositat

L'any 2014, hi haurà molts llibres digitals, per descomptat, però també dels altres

Torrent és un narrador molt més intel·ligent que els seus comentaristes

ner. Quant al primer, el nom de Puntí ja és una garantia, perquè tot el que ha publicat fins ara és valuós. D'altra banda, el prejudici contra la novel·la de gènere ha fet que, a Torrent, se'l consideri un autor d'èxit, però menor, i que es passe per alt la destresa amb què ordeix les seues trames i l'eficàcia punyent del seu humor. Amb alguna excepció (un crític tan dur com Ponç Puigdevall ho va saber veure, això), Torrent és un narrador molt més intel·ligent que els seus comentaristes. Com a columnista, Empar Moliner sol cultivar la picardia i la insolència, però això no impedeix, tampoc, que siga una narradora hàbil i incisiva. En resum, que el panorama no està gens malament. Més encara, si afegim dos

Festa de Sant Jordi a la Rambla de Barcelona. / MARCEL·LÍ SÀENZ

men, tampoc en compraran de digitals. L'any 2014, hi haurà molts llibres digitals, per descomptat, però també n'hi haurà dels altres; se celebrarà sant Jordi i els autors de moda continuaran firmant dedicatòries a mà i en paper, em pense.

Aquest sant Jordi també ha sigut un èxit per als nostres autors. Per primera volta en molt de temps, entre les cinc novel·les més venudes en català

de contar des de dins les vicissituds d'un diari en hores baixes, no debades el seu autor va ser director de *l'Avui* durant uns mesos, i l'experiència no va acabar tan bé que no permetia passar comptes. Els altres tres títols entren més de ple en el que solem denominar literatura: *Maletes perdudes*, de Jordi Puntí; *Boulevard dels francesos*, de Ferran Torrent, i *No hi ha terceres persones* d'Empar Moli-

llibres que no han entrat en la llista de més venuts per poc: *La pastoral catalana* de Julià de Jòdar, sempre aspre, lúcida i exigent, i *Miracle a Lluçmajor*, de Sebastià Alzamora, novel·la que vampiritza els trucs de la narrativa rural i els converteix en un festival de jovialitat sarcàstica i feliç. Un autèntic banquet per al lector. Amb llibres així, sant Jordi, com París o Lluçmajor, també pot ser una festa.

Álvaro Pérez a la porta d'un gimnàs. / C. F.

ESPURNES

Sonofabitch, SL

Martí Domínguez

Fa uns dies aquest diari publicava una fotografia d'*El Bigotes* a les portes d'una botiga de depilació. La notícia indicava que aquest personatge, de nom Álvaro Pérez, s'havia afaitat la barba, i afegia —com si hi haguera cap tipus de relació— el que costava la depilació en aquell centre depilatori de València. Vaig llegir unes quantes vegades la notícia, intentant establir algun nexa entre el fet noticiós i la publicació, i no vaig trobar més que aquella circumstància que El Bigotes haguera deixat de dur barba. Perquè és de suposar que la depilació (si és que li la practicaren, al senyor Pérez, en aquell comerç) no fou en la cara. Això ens dóna uns indicis clars de com, quan s'ha alçat la llebre, tothom vol veure coses extraordinàries on no hi ha res, i a l'inrevés. Descobrir a El Bigotes a la porta d'una botiga de depilació promou tota mena de sospites, i fins i tot un diari tan seriós com aquest li va dedicar un espai important. Exposicions artístiques brillants o presentacions de llibres històriques no troben cap espai en els mitjans i, en canvi, El Bigotes depilat promou tot tipus de logomàquia especulativa. Què es deu proposar el personatge? Quin serà el pas següent? Es deixarà pereta? Tanmateix, el que és més extraordinari de tot plegat és que aquell senyor, amb aquell mostatxo, i amb aquella fatxada de furtacabassos, no despertara cap desconfiança fins abans de ser descobert pel *cas Gürtel*. Com és possible? Ara tothom troba en ell coses sospitoses, i no fem un pas sense que pensem en possibles connexions amb *El Curita*, *La Perla* o la dona de Vicent Rambla, amb la qual volia anar-se'n a dinar a soles. No obstant això, tots aquests dirigents polítics trobaven absolutament natural que aquell senyor, amb aquell mostatxo, i muntat sobre una enorme motocicleta de tres rodes, groga i negra com un borinot, els fera grans i aparatosos regals. Ells també trobaven normal signar contractes, o adjudicacions, amb empreses amb noms tan estrafolaris com Boomerang Drive o Easy Concept. I tan *easy*! Aquell fantotxe els regalava un rellotge o una bossa de luxe, i ells signaven contractes amb empreses de noms tan sospitosos com Orange Market i Good and Better. I tan *better*! Fa uns dies, quan el senyor Camps va participar en la investidura del nou rector de la Universitat de València, va proclamar ben alt que aquella era la seua universitat, on va cursar Dret. No cal dir que cap dels assistents es va sentir massa orgullós, i fins i tot hi hagué qui va pensar de demanar explicacions als seus antics professors per haver-lo aprovat. Allí també estava el senyor Font de Mora, alies *Blackberry Fountain*: de segur, em vaig dir, que a ell tampoc li semblaven gens malament tots aquells noms anglesos de les empreses Gürtel! Com ara Down Town o Realgreen... Aleshores, en aquell moment solemne, ho vaig entendre tot.

Recomanem...

NOVEL·LA
per FRANCESC CALAFAT

BARACOA

Muriel Villanueva
Editorial Montflorit
Cerdanyola
del Vallés, 2010

Valenciana resident a Barcelona, on fa classes de narrativa, en aquesta novel·la, que du el nom d'una cançó de Machín, l'autora reconstrueix la història d'un supervivent, l'avi, a partir del mateix protagonista i d'altres testimonis. Un llibre d'estructura polivalent: un relat que creix sobre un altre llibre, completat amb gravacions, i que genera un guió de cinema. El millor: la frescor de l'oralitat, el vitalisme, la ironia, l'evocació d'unes vides, d'un país i d'una ciutat des dels anys de la República.

NOVEL·LA
per XAVIER ALIAGA

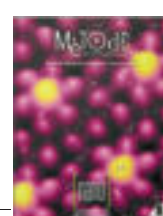
LA PENOMBRA DE LA COLOMA

Andreu Sevilla
Autoedició
València, 2010. 340 pàgines

El fet que el debut en la novel·la d'Andreu Sevilla siga una autoedició no hauria de conduir a conclusions apressades. En el llibre l'autor aborda amb solvència i una escriptura amena però de volada, farcida de detalls, una història que, dins dels paràmetres de la novel·la històrica, ens transporta des d'una trama aparentment cavalleresca a la suggeridora recerca del manuscrit desaparegut de *Tirant lo Blanc*. Un volum sorprenent que mereixeria una edició ajustada a la seua qualitat.

REVISTA
per ADOLF BELTRAN

MÈTODE

(Número 65)
Universitat de València
València, 2010
128 pàgines

La revista de difusió de la investigació de més projecció en llengua catalana dedica el seu monogràfic central a la nanotecnologia. El dossier, en les fronteres de la ciència i la investigació, ha estat coordinat per Guillermo Muñoz-Matutano i Fernando Sapiña, i inclou col·laboracions sobre l'impacte que l'univers en miniatura té, no sols en l'àmbit del coneixement, sinó també en allò que fa referència a les aplicacions pràctiques. Un tema d'allò més apassionant.